

dig, at vi allerede nu gør os nogle overvejelser over, hvordan vi kan løse det på lang sigt, hvordan vi påvirker holdningen til ældre på arbejdsmarkedet og gør det mere attraktivt at arbejde som ældre.

Det er paradoksalt, at reglerne i dag nærmest tvinger de ældre ud af arbejdsmarkedet. Jeg synes, vi skal være glade for, at der er ældre, der gerne kan og vil arbejde, og derfor synes jeg, at vi skal støtte det.

Reglerne skal give de ældre et reelt frit valg, om de vil fortsætte eller ej, og det synes jeg ikke de gør i dag, hvor man næsten direkte bliver straffet, hvis man bliver på arbejdsmarkedet.

Det retter vi op på med forslaget her. De ældres arbejdsindsats er et vigtigt bidrag til at styrke velfærdssamfundet, og forslaget signalerer dette positive syn på de ældre som en ressource.

Jeg må afvise den indvending, at nogle ældre alligevel vil fortsætte med at arbejde. Det er rigtigt, men skal de derfor udnyttes og direkte straffes? Det må være sådan, at ældre på arbejdsmarkedet ryster på hovedet ad sig selv, når de tænker på de økonomiske konsekvenser, og derfor bliver vi nødt til at lave loven om, hvilket vi også lægger op til her.

Folkepensionen i dag er et meget stift system. Ældre, som af den ene eller anden grund gerne vil sikre sig en lidt højere pension, har ikke mulighed for det, men vi oplever jo i dag, at flere lever længere og er mere raske end de tidligere generationer, og derfor er der behov for sådanne tiltag.

Fru Line Barfod nævnte den indvending, der er kommet fra De Samvirkende Invalideorganisationer, og det vil jeg meget gerne se positivt på, for selvfølgelig skal de også have mulighed for at blive på arbejdsmarkedet. Hensigten med forslaget er jo, at alle, der gerne vil og kan deltage aktivt, skal kunne have mulighed for det. Så jeg vil prøve at se, hvordan vi kan sikre, at man kan få hjælp til merudgifter efter serviceloven.

Men alt i alt tak for en velvillig behandling.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg havde slet ikke tænkt mig det, men jeg blev alligevel chokeret, da ministeren sagde, at mennesker bliver straffet, fordi de ikke udnytter en ret. De udnytter jo ikke en ret, fordi de gerne vil noget andet. De vil gerne blive ved med at arbejde, de vil gerne tjene penge, de vil gerne spare op til deres egen pensionsordning. Det kan da ikke være rigtigt, at vi skal betragte mennesker,

som ikke modtager en offentlig overførselsindkomst, som nogle, der bliver straffet.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Det er jeg sådan set enig i, men det kan jo opleves som en form for straf, at hvis man bliver på arbejdsmarkedet og tjener over et vist beløb – nu kan jeg ikke huske grænsen – så bliver man trukket i sin folkepension. Det er jo det, som jeg betegner som værende en straf. Men jeg kan sagtens følge fru Margrethe Vestagers tankegang, og jeg er også enig i, at man jo heller ikke skal overdrive det. Men som det er i dag, vil det for nogle opleves som en straf.

Kl. 16.45

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 129: Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Pligt til at tilbyde handleplaner, etablering af døgntilbud til børn og unge og netværksstøtte til unge kriminelle m.v.).

Af socialministeren (Henriette Kjær).

(Fremsat 21/1 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Flemming Oppfeldt (V):

Dette lovforslag er en håndsrekning til de børn og unge og deres familier, som kan være truet. Truet på en sådan måde, at det kan være nødvendigt at anbringe barnet eller den unge uden for hjemmet. Forslaget sætter ind med nogle forebyggende forslag, som tager sigte på at løse nogle af problemerne på den mindst indgriben-

de måde, først og fremmest over for barnet og dernæst over for familien.

For det første skal der etableres handleplaner, som kan virke forebyggende forud for en eventuel anbringelse af barnet uden for hjemmet. Hvis det skulle vise sig, at det alligevel bliver nødvendigt at anbringe barnet uden for hjemmet, skal familien også have en handleplan, som f.eks. kan indebære, at familien skal have en kontaktperson og en plan med nogle målsætninger for, hvad hjemmet kan gøre for at forbedre situationen, mens barnet er anbragt.

For det andet siger lovforslaget, at kommunerne får mulighed for at etablere døgntilbud for børn og unge i nærmiljøet. Hvis familien er ramt af en begivenhed, der gør, at barnet må forlade hjemmet i en kortere periode, kan det jo være nyttigt at have et hjem i nærmiljøet, hvor barnet kan være og stadig fastholde sine kammerater, skole og fritidsinteresser.

For det tredje vedrører lovforslaget netværkstøtten til de unge, der er ramt af kriminalitet, og som efter en periode på f.eks. et lukket opholdssted kommer tilbage til samfundet. Her siger lovforslaget, at det er vigtigt, at de unge får en kontaktperson, en tillidsperson, som kan følge dem en del af livet og være deres mentor, vejleder. Det kan f.eks. være en person tilknyttet lærepladsen.

Det er et forslag, der indeholder nogle udmærkede elementer, som Venstre kan anbefale.

Formanden:

Fru Sandy Brinck som ordfører.

Sandy Brinck (S):

Dette lovforslag indeholder tre elementer, som alle har som mål at forbedre indsatsen over for børn, som har det svært, og hvor familien har nogle problemer, eller hvor det enkelte barn er i risiko for at få en skæv udvikling af sit liv. Jeg kan som socialdemokrat kun glæde mig over, at vi her i Folketingssalen gang på gang tager diskussionen om disse børns levevilkår og altid med et fælles ønske om at gøre hjælpen og støtten bedre.

Derfor er den første del af lovforslaget også et resultat af, at et flertal uden om regeringen pålagde ministeren at komme med en ændring til loven, sådan at kommunerne skal lave en handlingsplan for det forebyggende arbejde.

Det er for mig at se ulogisk først at begynde en langsigtet proces, når det er gået helt galt. Derimod bør forebyggelse over for det enkelte

barn netop handle om: Hvordan kan vi få dig ud af dine problemer og ind i et positivt udviklingsforløb? Det er jo ikke gjort på en eftermiddag og sjældent heller med et enkelt tiltag, og derfor er en handleplan en god idé.

Anden del af lovforslaget om kommunale døgntilbud er vi som udgangspunkt positive over for. Vi synes, der kan være meget rigtigt i, at børn, som i en kortere periode har brug for en anbringelse eller aflastning, kan forblive i deres nærmiljø.

Vi har dog nogle betænkeligheder. For det første finder vi det dybt underligt, at ministeren vil give private aktører forrang. Kommunerne skal altså overveje at overlade opgaven til private, før de selv går i gang. Det kan selvfølgelig forekomme lidt ukompliceret, for sådanne overvejelser kan jo hurtigt gøres ved at komme frem til et: Nej tak, det klarer vi selv.

Men hvorfor skriver ministeren det? Hvorfor er det så vigtigt for ministeren, at der helst skal være tale om private døgnhuse frem for kommunale? Vi troede jo, at det her handlede om indholdet, at børnene skulle kunne opnå større stabilitet i livet, og at det ikke handlede om ideologiske drømme om, hvem der skulle være udbyder.

Kl. 16.50

Bestemmelserne om døgnhuse har ministeren foreslået som en kanbestemmelse, og derfor er det både naturligt og helt op til kommunen, om den vil bruge andre alternativer. Så for os at se er det altså ren ideologi fra ministerens side, når hun understreger brugen af de private tilbud. Når jeg nævner det, er det, fordi jeg synes, at det faktisk er lidt upassende at køre den slags ideologi, når vi taler om børn, som har meget få muligheder, og som vi forsøger at give nogle muligheder via nogle politiske tiltag.

Derudover vil vi også under udvalgsarbejdet se grundigt på, om vi med de her døgnhuse skaber en uheldig incitamentsstruktur. Jeg får nemlig lidt panderynker, når ministeren beskriver dem som alternativ til dyre anbringelsessteder.

Er vi nu sikre på, at dette nye tiltag ikke kommer til at blive brugt som en discountløsning, som man bruger i stedet for en reel anbringelse, eller som i alle tilfælde vil afkorte opholdene på de dyre anbringelsessteder, simpelt hen ved, at alle børn starter i et døgnhus i en rum tid og sluses videre derfra? Hvad der er sparet, er tjent, må vi huske, og vi vil være meget optaget af under udvalgsbehandlingen at sikre, at vi ikke med det her lovforslag gør, at barnet skal ophol-

de sig flere steder, end nødvendigt er, og at vi ikke får en lavere kvalitet ind ad bagdøren.

Det tredje element om netværkspersoner til børn og unge, som er ude i kriminalitet, lyder jo positivt. Ingen vil betvivle, at de børn og unge har brug for voksenkontakt, men det er som oftest mangel på voksenkontakt, der har gjort, at de er kommet ud i kriminalitet.

Det er lidt svært at se den store indholdsmæssige forskel på det lovforslag, der ligger her, og de muligheder, man har i dag med en støtte/kontaktperson. Åh jo, den store forskel er, at de netværkspersoner, som her foreslås, er gratis. Men det er måske lidt svært at tro, at der vil møde folk op i hobetal, som vil stå til rådighed døgnet rundt over for nogle børn og unge, som har store problemer, uden at få noget som helst for det. De skal selvfølgelig være hjertens velkommen, for mennesker med gode hjerter skal man altid løfte på hatten for, men vi er bange for, at ministeren ikke opnår det, som kunne være ønskeligt, nemlig at de unge mennesker rent faktisk får en kontaktperson, som de kan støtte sig til.

Socialdemokratiet kan støtte lovforslaget, men vi har spørgsmål under udvalgsbehandlingen, og selvfølgelig vil vores endelige stillingtagen afhænge af svarene hertil. Men som udgangspunkt er vi positive.

Formanden:

Så er det fru Pia Kristensen som ordfører.

Pia Kristensen (DF):

Lovforslaget omhandler tre elementer. For det første skal kommunerne fremover altid tilbyde at arbejde handleplaner ved forebyggende foranstaltninger og tilbyde forældre til anbragte børn og unge, at der udarbejdes en selvstændig handleplan for dem under barnets eller den unges anbringelse.

For det andet giver forslaget kommunerne mulighed for at oparbejde døgntilbud i nærmiljøet.

Og som den sidste pind får kommunerne pligt til at udpege en fast kontaktperson til alle børn og unge, der begår voldskriminalitet eller anden form for grov kriminalitet.

I Dansk Folkeparti er vi enige i, at kommunerne i højere grad bør forpligtes til at inddrage forældre til et barn, der har brug for særlig støtte, som en del af det sociale arbejde. Det er efter vores opfattelse helt centralt; at både barn og forældre inddrages på en hensigtsmæssig måde.

Handleplaner kan være med til at gøre formålet, den forventede varighed og indholdet af en foranstaltning helt klar for en familie.

Vi er også positive, når det drejer sig om at etablere en ny type anbringelsessted i form af kommunale døgntilbud. Det betyder, at barnet, den unge, kan forblive i nærmiljøet og bevare kontakten til kammeraterne, skolerne og det øvrige netværk. Det mener vi har stor betydning for barnet eller den unge.

Efter lovforslaget får kommunerne pligt til at udpege en fast kontaktperson til alle børn og unge, der begår kriminalitet. Vi er enige i, at det er af stor betydning for barnet eller den unge, at vedkommende har en netværksstøtte i form af en voksenperson, som den unge har tillid til.

Så alt i alt mener Dansk Folkeparti, at lovforslaget indeholder nogle tiltag, der har til formål at forbedre støtten til udsatte børn og unge og deres forældre, og på den baggrund støtter vi forslaget.

Formanden:

Så er det hr. Mogens Lønborg som ordfører.

Kl. 16.55

Mogens Lønborg (KF):

Baggrunden for det her forslag er for så vidt ganske dystert. Vi taler om en målgruppe, som vel nok kan siges at høre til de absolut svageste overhovedet i vort samfund. Desværre må vi også konstatere, at antallet af børn og unge, der er udsatte, er voksende. Vi må også konstatere, at en stor del af dem er af anden etnisk baggrund og dermed fra en anden kultur, hvor vores sædvanlige måde at tackle de sociale problemer på ofte kommer til kort.

Derfor er der brug for, at vi tænker nyt og går nye veje i måden at løse de her store udfordringer på. Derfor er det her forslag meget velkomment, fordi det netop viser nye veje.

Det bærende princip i det her lovforslag er, at det helt afgørende for et barn, et ungt menneske, der er udsat, er, at det får etableret eller genetableret sociale relationer, bæredygtige sociale relationer.

Det er udtryk for, at intet kan stå i stedet for de naturlige relationer, som først og fremmest er til familien, til pårørende, til venner og naboer. Uanset hvor dygtigt et behandlersystem vi har, kan det aldrig træde i stedet for de sociale relationer. Det er det, der er ånden i det her forslag, og derfor hilser vi det så velkommen.

Et andet bærende princip i forslaget er, at man skal tænke i forebyggelse, og det vil sige, at man skal sætte ind så tidligt som muligt med en koordineret og målrettet indsats, og det er jo det, der kommer til udtryk i forslagets første del netop omkring de her handleplaner, hvor kommunen forpligtes til at tilbyde at udarbejde handleplaner, forud for at man igangsætter forebyggende foranstaltninger, og handleplaner i forhold til de familier, de forældre, hvor man har fjernet barnet, for netop at sætte ind for at sikre og genetablere de sociale relationer, som er helt, helt afgørende for, at man får rettet barnet eller det unge menneske op.

Hele ideen med at få forpligtet kommunerne til at tilbyde de her handleplaner er meget væsentlig for at være med til at løse de her ting.

Det er også vigtigt med den anden del af forslaget, netop at give kommunerne mulighed for at etablere nogle døgninstitutions- eller døgnløsninger, hvor man så at sige står over for et barn, et ungt menneske, som akut har brug for at blive placeret væk fra hjemmet, men hvor man ikke nødvendigvis mere permanent skal etablere det i et af de etablerede og gængse institutionsmiljøer.

Der er det vigtigt, at man har en mulighed for at etablere noget, der kan virke her og nu, og hvor tanken ikke er, at barnet eller det unge menneske skal være der af længere varighed, men netop sikre, at man så får det placeret i nærmiljøet, hvor man kan sige, at selv om den bærende sociale relation, familien, på det tidspunkt er kikset, så er det afgørende at holde fast i skolen, i kammeraterne, i det nærmiljø i øvrigt, som det pågældende barn eller den unge har.

Selvfølgelig kan der være situationer, hvor også disse relationer er negative, og hvor det så er nødvendigt at få barnet flyttet væk fra nærmiljøet. Men hvor der er bæredygtige sociale relationer i nærmiljøet, er det helt afgørende at kunne fastholde barnet dér med henblik på ved en hjælp over for familien at kunne få barnet tilbage i familien.

Derfor hilser vi også det tredje element i forslaget velkommen, hvor tanken bag det er at få skabt netværk, netværksstøtte. Det er igen et udtryk for, hvor vigtigt det er, at de sociale relationer, som er helt afgørende for, at mennesket kan trives, bliver etableret, og at de ressourcer, der ligger i de sociale relationer hos familie, pårørende og venner, bliver aktiveret.

Så vi hilser alt i alt det her forslag velkommen. Der er selvfølgelig mange ting, der skal

undersøges nærmere, og det vil der jo blive rig mulighed til under det forestående udvalgsarbejde.

Kl. 17.00

Jeg vil også lige til sidst sige, at jeg synes, det er positivt, når vi ser på høringssvarene, at konstaterer, at Børnesagens Fællesråd og også Dansk Socialrådgiverforening hilser det her forslag velkommen.

Villy Søvnal (SF):

Når man har læst forslaget igennem, synes jeg, man sidder tilbage med en stor undren – den skal jeg vende tilbage til undervejs – som er: Hvad er det nu i det her lovsforslag, der ikke kan lade sig gøre under den eksisterende lovgivning? Man kan selvfølgelig altid overveje, hvis lovgivningen ikke virker, om man endnu en gang skal gentage noget fra den lovgivning, man har på et område. Jeg er ked af at skuffe dem, der synes, at det her repræsenterer noget ganske nyt og vidtgående.

Lad mig starte med forslagets første element, nemlig handleplaner. Mig bekendt trådte der en lov i kraft i Danmark den 1. januar 1993, der pegede på, at der skulle udarbejdes handleplaner. Det er 11 år siden. Vores problem siden har været, at de ikke blev efterlevet.

Jeg kan garantere, at vi ganske ofte har haft de forskellige socialministre i samråd for at bede dem om at sikre, at de handleplaner, der var lovpligtige, blev overholdt. De sidste tal, jeg har, viser, at der stadig i en tredjedel af anbringelsesserne ikke udarbejdes handleplaner. Men derfor kan man selvfølgelig godt sige, hvis man skal tage det gode humør på – og det er fint nok – at så lad os gentage det endnu en gang i lovgivningen og så udvide det med, at der også i de forebyggende sager skal laves handleplaner.

Men jeg vil så advare mod at tro, at det er et virkemiddel, der i forhold til den samfundsudvikling, vi i øvrigt kan iagttage, er stærkt nok til det, det skal kunne.

Vi diskuterer jo det her i en situation, hvor regeringen sammen med Dansk Folkeparti har afskaffet støtten til det boligsociale arbejde med de konsekvenser, det har. Vi diskuterer det her på et tidspunkt, hvor regeringen sammen med Dansk Folkeparti laver en økonomisk politik, der introducerer en ny fattigdom i Danmark hos nogle af de allersvageste i leddet. Der tror jeg slet ikke, at det her er virksomt nok i forhold til den virkning, det har. Vi diskuterer det her på et

tidspunkt, hvor besparelserne i øvrigt rammer bredt.

Den anden del af lovforslaget er muligheden for at oprette kommunale døgntilbud i nærmiljøet. Det er fint, at vi gentager det. Jeg har meget lyst til at invitere dem, der har lyst, rundt at se nogle af de eksisterende kommunale døgntilbud, for der er ikke noget som helst i den eksisterende lovgivning, der forhindrer kommunerne i at lave døgntilbud. Det er derfor, de faktisk gør det. Men o.k., hvis det kan hjælpe på indlæringen, at vi gentager det endnu en gang, så gør vi det. Det er jo fredag eftermiddag, så jeg skal ikke ødelægge det gode humør.

Men forestillingen om, at man har fået en ny, genial tanke, vil jeg måske nok advare lidt imod, for det kan godt være, at nogle af de kommunale folk, der oplever det her, i virkeligheden ville synes, det var lidt underligt.

Den sidste del af det er så muligheden for netværksstøtte til barnet eller den unge, der begår voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet.

Der er af tidligere ordførere blevet peget på, at vi under serviceloven etablerede det, der hed støtte-kontakt-ordninger, hvor et barn, der er truet og har brug for hjælp, kan få en voksenperson, som man så betaler for at være barnets støtte. Det nye er, at nu laver vi det så, uden at man skal betale for det. Det kan man jo godt tro på vil have en voldsom virkning. Jeg vil måske advare lidt imod for overdrevne forestillinger.

Hvis man også kigger på bundlinjen i det her forslag, så er den samlede pris på alt det her 18 mio. kr. Jeg skal lige omregne det til tal i forhold til en almindelig dansk købstad, f.eks. den, jeg var byrådsmedlem i tidligere, Kolding; der vil det udgøre 180.000 kr., ca. 1 pct., og det svarer til en halv ansat i 1 år. Jeg siger ikke det her for at skuffe, men hvis man forventer, at summen af det her forslag kan stå mål med de tendenser, der i øvrigt er, efter at regeringen har været der sammen med Dansk Folkeparti, så bliver man slemt skuffet.

Så synes jeg i øvrigt også – igen for at trætte med en ting, vi også har haft socialministeren i samråd om nogle gange – at netværksstøtten til den unge, der havde været døgninstitutionsanbragt, meget naturligt lå det sted, hvor nogle havde været døgninstitutionsanbragt. Og jeg ved, at socialministeren har det samme ønske, som flere af os andre har, at vi får det til at virke; den seneste undersøgelse, der er lavet, viser jo, at det ikke virker.

Men jeg er positiv over for forslaget, som bekræfter nogle ting, der har stået i lovgivningen over en årrække. Jeg synes også, det er fint med 18 mio. kr. Men troen på, at det udretter mirakler, efter at Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti har været i gang med den store maskine på området, vil jeg advare meget imod.

Kl. 17.05

Margrethe Vestager (RV):

Det kommer en lille smule bag på mig, at Socialistisk Folkeparti ikke stemte for beslutningsforslag nr. B 150 i sidste samling, men det siger jo bare, at jeg ikke har gjort mit hjemmearbejde godt nok.

Jeg havde nemlig det indtryk, at lovforslaget her bliver vedtaget trods det, at ministeren givetvis på daværende tidspunkt påpegede, at der allerede var tilstrækkelig lovgivning til at sikre det, som var forslagets hensigt. Dermed kan vi sige, at også de, som var medvirkende til, at B 150 blev vedtaget, i hvert fald har gjort det, som vi nogle gange skoser regeringen for at gøre, nemlig at foreslå ting vedtaget, som der er hjemmel til i forvejen.

Det kan man selvfølgelig diskutere op ad stolper og ned ad vægge. Jeg håber, at der bliver reelle nyskabelser ved vedtagelsen af lovforslaget.

Jeg har måske fornemmet ånden i lovforslaget lidt anderledes, end den konservative ordfører har. Sådan som vi læser det, sådan som vi ser det skrevet, ser vi det som en bestræbelse på i højere grad at gøre fælles sag mellem det offentlige og det menneske, det barn eller den unge, som har behov for støtte, og at man i højere grad forsøger at sikre, at man placerer problemet et andet sted end hos det enkelte barn, hos den enkelte unge, og at man i højere grad ser ud i verden og ser på, hvad det er, der skal til, for at den unge ikke længere er i den kritiske situation, som er udgangspunktet for, at vi overhovedet har en sag. Dermed tror jeg, at det at lave handplaner for familien faktisk vil komme til at gøre en reel forskel.

Med hensyn til det, som mange jo er optaget af i øjeblikket, nemlig hele spørgsmålet om familierådslagning, vil det måske også komme som et væsentligt bidrag til den måde, man laver planer på, at det ikke kun er for det enkelte barn, man laver en plan, men at det også er for familien, sådan at situationen grundlæggende flyttes og ikke kun barnet.

Det er også vores tilgang til spørgsmålet om børnehuse, at man i højere grad sikrer, at man faktisk kan blive hjemme, at børn kan blive der, hvor man oplever at have et tilhørsforhold, hvor man går i skole, hvor man har sine kammerater, hvor man har lært at svømme, hvor man måske har fået sin første kæreste osv., for vi oplever, at det i alt for høj grad er børnene, der bliver straffet, frem for de forældre, som har været årsagen til de problemer, der er opstået.

Vi vil gerne kvittere for, at ministeren her gør det til en generel kommunal mulighed at sørge for, at der bliver lavet børnehuse, at man ikke, som man ellers kunne frygte at regeringen ville henholde sig til, siger, at det må private varetage, hvis det skal blive til noget.

Vi håber meget, at de her børnehuse også kan blive det, som vi betragter som egentlige børnehjem, et sted, hvor man kan have en stabil, rolig ramme om et måske ellers meget omtumlet børneliv; hvor man køre forbi med sine egne børn og sige: Det var der, jeg fejrede jul, det var under det æbletræ, jeg lå som barn, det er det, der er mit hjem i forhold til jeres bedsteforældre, som faktisk ikke rigtig kunne finde ud af det dengang, men som jeg fastholdt tilknytningen til, fordi jeg havde et sted, hvor de kunne komme, i stedet for at jeg kunne komme til deres omtumlede tilværelse.

I forhold til det sidste punkt, om kommunen skal tage stilling til, om der som led i en handleplan skal findes ulønnet netværksstøtte, vil jeg sige, at det givetvis vil være udmærket; vi vedtager meget lovgivning om det gode i denne verden, herunder også dette forslag.

Det Radikale Venstre kan støtte forslaget, og vi håber faktisk, at det vil kunne til at gøre en forskel i forhold til de emner, som man har valgt at bringe frem.

Line Barfod (EL):

Først vil jeg gerne endnu en gang – desværre – gøre opmærksom på, at jeg simpelt hen ikke forstår, hvorfor man giver folk så kort en høringsfrist. Man har givet folk, de mange organisationer, der skal tage stilling til det her forslag, en høringsfrist fra den 23. oktober til den 28. oktober; og så har vi så førstebehandlingen nu i februar.

Jeg kan ikke forstå, at det ikke er muligt at give de organisationer, der leverer et stort stykke arbejde med at besvare diverse ting, der bliver sendt ud i høring, ordentlig tid til det. Jeg synes, det er imponerende, at så mange organisati-

oner alligevel har lavet så grundige høringssvar, men jeg synes altså, at man i Socialministeriet snart burde begynde at overveje at give organisationerne ordentlig tid.

Så til indholdet af forslaget. Først omkring de kommunale døgnhuse, døgninstitutioner: Jeg er enig med andre, der har påpeget, at det er noget uklart, hvad det egentlig er, man forestiller sig, og hvor det adskiller sig i forhold til de mange andre tilbud, der er i forvejen, og de muligheder, der allerede er i dag. Det er noget af det, som vi gerne vil have belyst nærmere under udvalgsarbejdet.

Kl. 17.10

Jeg forstod heller ikke helt den radikale ordforers udlægning i forhold til børnehuse, børnehjem, om det skulle træde i stedet for, at vi får børnene anbragt, hvis vi kan se, at det skal vare i flere år, i familiepleje eller en institution, hvor de kan bo i længere tid. Men jeg går ud fra, at vi kan få løftet sløret for, hvad det egentlig er, der helt præcis tænkes på.

Med hensyn til handleplaner er det for os helt afgørende, at man fortsat ser på familien, men også at man – som vi har været inde på i mange tidligere debatter – ser på barnet som en selvstændig person, og ser vigtigheden af, at der ligger en plan for barnet. Men vi synes, det er fint, at man understreger, at man også skal se på familien, især hvis man ser på muligheden for at fastholde en tilknytning til familien, også selv om barnet måske ikke kommer til at bo i familien igen, men trods alt kan se sin familie med jævne mellemrum.

Så er der spørgsmålet om det ulønnede frivillige arbejde i forbindelse med unge voldsramte. Disse mennesker har et ægte medmenneskeligt engagement, og det er jo meget vigtigt at finde sådanne mennesker. Men spørgsmålet er, om man ved lovgivning kan finde dem. Det, som vi har været optaget af, er, at det er vigtigt, hvis der er en sådan person i et barns eller en ungs netværk, at de så får muligheden for at bidrage aktivt, at man kan få refunderet nogle udgifter til togbilletter, til en biografbillet eller andet, at man har muligheden for at indgå i det at støtte og hjælpe barnet og den unge hele vejen igennem.

Men det er lidt uklart, hvad der ligger i det her, hvad det er, kommunerne skal gøre, om de skal have et korps af frivillige. Jeg vil sige, at generelt tror jeg, at ideen om, at det offentlige skal hyre frivillige, sjældent fører til noget godt. Det er bedre, at frivillige er organiseret på anden vis

i frivillige organisationer. Når vi her taler om de unge, så er det altså bedre, at det er nogle fra deres eget netværk, en pædagog, en nabo eller andet, som de har fået et tillidsforhold til.

Så vil jeg endelig sige, at det jo er vigtigt at finde ud af, hvordan denne person så skal indgå i forhold til kriminalforsorgen i frihed, for når vi snakker om personer, der er dømt for kriminalitet, har vi jo hele apparatet med kriminalforsorgen i frihed, som skal tage sig af dem, som skal føre tilsyn med dem, som de skal snakke med osv., men som desværre er fuldstændig ubemandet; ifølge den konsulentrapport, regeringen har fået lavet, har de ikke engang bemanding nok til at leve op til de lovkrav, der ligger i dag.

Jeg håber ikke, at det her er tænkt som en lap-løsning, at når regeringen ikke vil prioritere at bruge de fornødne ressourcer på at ansætte folk til at leve op til lovgivningen, vil man have nogle frivillige ind til i stedet at sørge for, at man kan prøve at nå nogle af de mål, der egentlig er fastsat i lovgivningen i forhold til, at unge, der er dømt for kriminalitet, skal i gang med noget behandling, at der skal føres tilsyn osv., så de ikke falder tilbage i kriminalitet.

Så vi vil gerne høre noget mere under udvalgsarbejdet om, hvad tanken egentlig er med de her forskellige dele af forslaget, og prøve at få afklaret det nærmere, før vi tager stilling til, om vi vil stemme for eller imod.

Bodil Kornbek (KD):

Da Kristendemokraternes ordfører på området ikke kan være til stede, skal jeg på Kristendemokraternes vegne fremføre følgende:

Dette lovforslag er vi virkelig glade for at se. Vi har spejdet efter det, siden vi den 28. maj 2003 vedtog Kristeligt Folkepartis beslutningsforslag nr. B 150 om styrkelse af indsatsen for familierne i sager om truede børn. Vi er glade for, at der nu med dette forslag fokuseres på familierne, og at der skal gøres en indsats for dem.

Beslutningsforslaget gik ud på, at der i folketingsåret 2003-04 skulle fremsættes lovforslag med henblik på at styrke indsatsen for familier, når en kommune iværksætter forebyggende foranstaltninger eller et barn bliver anbragt uden for hjemmet efter lov om social service, kapitel 8. Indsatsen skulle styrkes ved at sikre, at kommunerne altid inddrager ressourcerne i det nære miljø og lokalsamfundet i vurderingen af, hvordan barnets eller den unges vanskeligheder kan løses; at kommunerne skal tilbyde forældrene at

udarbejde en handleplan, når der træffes beslutning om at iværksætte forebyggende tiltag over for et barn eller en familie; at forældrene skal have tilbud; at der udarbejdes en plan for støtte til forældrene under barnets anbringelse uden for hjemmet, inden der træffes afgørelse om at anbringe et barn eller en ung.

Forslaget, som her fremsættes på den baggrund, er delt i tre, nemlig vedrørende handleplaner også for forældre, kommunale døgntilbud til børn og unge samt netværksstøtte til børn og unge, der har begået alvorlig kriminalitet.

Handleplanerne kan være med til at styrke familiens inddragelse, fordi en handleplan gør formål, forventet varighed og indhold af en eventuel foranstaltning klart for familien. Formålet med at give kommunen pligt til at tilbyde forældrene en særskilt handleplan for støtten til forældrene skal også sikre, at der under en eventuel anbringelse af et barn arbejdes videre også med problemerne i familien.

Kl. 17.15

For det første skal man forsøge at løse de problemer, der var anledning til anbringelsen. For det andet skal det styrke samværet mellem forældrene og barnet eller den unge under anbringelsen. Vi ved jo, at årsagen til anbringelsen af et barn oftest er problemer i familien, og så virker det jo ret logisk, at man griber ind og forsøger at løse disse problemer i familien i stedet for blot at fjerne barnet.

Handleplanen skal bl.a. også beskrive den planlagte indsats i familien i forhold til de problemer, der er i den enkelte familie. Det kan være arbejdsløshed, behov for familierapi, vejledning i forhold til forældrrolle, problemer med misbrug, psykiske lidelser osv. Dette tages der nu for alvor fat på med dette forslag, og det er vi meget tilfredse med.

Vedrørende etablering af kommunale døgntilbud ser vi også dette som værende positivt, men er alligevel en smule bekymrede. For dette initiativ må under ingen omstændigheder blot være en udvej til at give børn et billigere tilbud, altså et tilbud, børnene vil få af hensyn til kommunens økonomi. Men det er klart, at i mange tilfælde kan et døgntilbud i kommunen være gavnligt for barnet eller den unge i stedet for at blive anbragt langt væk fra børnehaven, skolen, fritidstilbuddet og kammeraterne.

Vedrørende netværksstøtte til børn og unge, der har begået kriminalitet, ser vi også dette initiativ som et sympatisk forslag. På dette punkt

ser vi faktisk frem til, at multisystemisk terapi, som der p.t. gøres forsøg med i Århus og Ringkøbing Amt, vil vinde indpas i større grad.

Alt i alt er dette forslag et godt skridt med hjælp til familier og udsatte børn, som vi naturligvis støtter.

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg vil gerne takke for debatten og velviljen over for lovforslaget. Jeg er lidt ked af, at fru Tove Videbæk ikke er her, men fru Bodil Kornbek må jo sende en hilsen med om, at forslaget har fået en meget god behandling.

Det er jo så også ganske udmærket, at vi nu får mulighed for at udarbejde handleplaner for forældrene. Derfor synes jeg jo også, at hr. Søvn-dal, som nu er gået, havde nogle lidt malplacerede bemærkninger i forhold til den del af lovforslaget, for det var jo et bredt flertal uden om regeringen, der faktisk fik det vedtaget i maj sidste år.

Men nu er det her, og på den måde kan vi gøre indholdet af en foranstaltning mere klart og tydeligt for familien. Det skulle jo gerne føre til, at også den øvrige del af familien kommer ud af sine problemer, og at det ikke kun er barnet, der bliver behandlet.

Oprettelsen af kommunale døgntilbud giver kommunerne mulighed for at tilrettelægge en indsats i nærmiljøet. Det er altså ikke muligt i dag, det er kun muligt, hvis man kan lave en aftale med amtet om, at man gør det. Så derfor vil jeg også sige til hr. Villy Søvn-dal, at det er en ny-skabelse; det er altså en ny mulighed for kommunerne.

Det her skal jo ikke ses som noget, der udelukker noget andet, det gør bare viften af muligheder endnu bredere, og det er det, der er hele ideen med det, at man får bedre muligheder for at give det rette tilbud til det rette barn.

Med hensyn til de kommentarer, der er kommet i forhold til, at der er lidt ideologi i, at man skal afsøge de private aktører først, vil jeg sige, at det blot er for at sikre sig, at man ikke opbygger noget nyt stort, forkromet, hvis der er et tilbud, der kan dække barnets behov allerede. Så det er for lige at give en reminder til kommunerne om, at de lige skal se sig omkring, om det tilbud allerede eksisterer. Men ellers skulle der på ingen måde være noget ideologi i det, for det går

simpelt hen ud på, at man får flere valgmuligheder til at løse de her meget svære opgaver.

Det at sætte fokus på at inddrage ulønnet netværksstøtte i indsatsen over for de kriminelle unge er taget med, fordi det bygger på en række gode erfaringer fra en række kommuner. Men efter fremsættelsen har jeg haft en drøftelse med de kommunale parter; som siger, at det her muligvis kan blive svært; der kan være nogle problemer i det. Så jeg vil prøve at se, om vi kan tilrettelægge det på en anden måde, også jævnfør de bemærkninger, der er kommet fra flere forskellige ordførere. Men det må vi se på under udvalgsbehandlingen og så drøfte, om det er den rigtige model, der er lagt op til med lovforslaget. Jeg er meget åben i forhold til en drøftelse.

I øvrigt tak for de positive bemærkninger.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 17. februar 2004 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 17.19